

T-2, d. o. o.

Verovska ulica 64A - SI-1000 Ljubljana

T: 064 064 064

E: info@t-2.com W: www.t-2.net

Služba Vlade Republike Slovenije za digitalno preobrazbo
Davčna ulica 1
1000 Ljubljana

Gp.sdp@gov.si

V Ljubljani, 25. 5. 2022

Zveza: št. 381-55/2022

**Zadeva: Pripombe in predlogi na osnutek Načrta razvoja gigabitne
infrastrukture do leta 2030 z dne 26. 4. 2022**

Spoštovani,

Služba Vlade Republike Slovenije za digitalno preobrazbo je dne 26. 4. 2022 na svoji spletni strani objavila osnutek Načrta razvoja gigabitne infrastrukture do leta 2030 (v nadaljevanju: Načrt), ki smo ga natančno preučili.

Družba T-2 d. o. o. je članica Sekcije operaterjev elektronskih komunikacij (SOEK) pri Gospodarski zbornici Slovenije (GZS), v okviru katere so bile podane skupne pripombe članov SOEK, v nadaljevanju pa podaja še dodatne ločene pripombe.

Splošne pripombe

Po naši oceni dokument dejansko ne predstavlja celovite strategije razvoja gigabitne infrastrukture v Republiki Sloveniji, temveč gre predvsem za skupek podatkov in obstoječih ukrepov ter predvidenih zakonodajnih rešitev na podlagi Direktive (EU) 2018/197 (EECC), ki bi morale biti po večini že sprejete. Dokument podaja možnosti sofinanciranja tako fiksne kot mobilne infrastrukture, a se hkrati ne opredeli do potreb po eni in drugi z vidika potreb končnih uporabnikov. Problem tovrstnega pristopa je, da se dokument v nezadostni meri dotakne dveh ključnih vidikov, po zaslugi katerih je stanje gigabitne infrastrukture v Sloveniji v primerjavi z drugimi državami EU na dokaj solidnem nivoju - infrastrukturnih investicij novih vstopnikov na trg in njihovo konkuriranje državnemu operaterju na maloprodajnem trgu. Kot izhaja iz uvodnih določb Smernic Evropske unije za uporabo pravil o državni pomoči v zvezi s hitro postavitvijo širokopasovnih omrežij (2013/C 25/1), imajo največjo pokritost s širokopasovnimi omrežji in največjo uporabo teh omrežij države članice EU s konkurenco na področju infrastrukture in učinkovito predhodno regulacijo za spodbujanje konkurence na področju storitev.

1

T-2, d. o. o.

Verovškova ulica 64A • SI-1000 Ljubljana

T: 064 064 064

E: info@t-2.com W: www.t-2.net

Pozdravljamo uvedbo bonov za povezljivost po členu 52c Uredbe Komisije (EU) 2021/1237 z dne 23. julij 2021, ki spreminja Uredbo Komisije (EU) št. 651/2014 z dne 17. junija 2014 o razglasitvi nekaterih vrst pomoči za združljive z notranjim trgovom pri uporabi členov 107 in 108 Pogodbe, kolikor bo zagotovljeno, da ti boni ne favorizirajo določenih ponudnikov v nasprotju z zahtevami in duhom navedene uredbe. Poleg očitnih zahtev bo za zagotovitev enakopravne ter učinkovite konkurence potrebna pazljivost zlasti glede upravičenih geografskih območij in obstoja ustreznih veleprodajnih produktov, ki se zagotavljajo na nediskriminatoren način. Pomembno je tudi, da so boni na voljo tudi malim in srednje velikim podjetjem.

Opazamo tudi, da je v dokumentu zapostavljena vloga Agencije za komunikacijska omrežja in storitve Republike Slovenije (AKOS) kot regulatorja, kar je z vidika njegove neodvisnosti in glede na dejstvo, da gre za vladno strategijo, do neke mere primerno, vendar pa po drugi strani dokument ne upošteva, da prav regulatorni ukrepi bistveno vplivajo na konkurenco, onemogočanje katere ima neposreden vpliv na stroške izgradnje gigabitne infrastrukture ter posledično na potrebe po javnem financiranju le-te. Tako denimo dokument fizično infrastrukturo (npr. kabelska kanalizacija) zgolj omenja v povezavi z minimumom simetrične regulacije, kot je ta uzakonjen na podlagi Direktive 2014/61/EU, hkrati pa v zvezi z EECC niti ne omeni možnosti dostopa do gradbeniške infrastrukture operaterja s pomembno tržno močjo po členu 72, čeprav gre za ukrep, ki je bil prav zaradi pomanjkljive simetrične regulacije po Direktivi 2014/61/EU in posledično potrebe po dodatni asimetrični regulaciji vključen v EECC.

Skupna uporaba infrastrukture

Načrt kot enega izmed ukrepov za doseg ciljev razvoja gigabitne infrastrukture do leta 2030 predvideva sprejem novega Zakona o elektronskih komunikacijah (ZEKom-2), s katerim se bodo še dodatno spodbujale zasebne naložbe in konkurenca.

Družba T-2 je v postopku javnega posvetovanja o predlogu ZEKom-2 podala več konkretnih predlogov za spremembe določb predlaganega zakona, ki se nanašajo na zagotavljanje konkurence in spodbujanje učinkovitejše gradnje širokopasovnih omrežij. Eden ključnih predlogov se nanaša na spremembo določb predloga ZEKom-2, ki urejajo gradnjo omrežij, in sicer bi bilo potrebno na zakonski ravni zagotoviti obveznost, da se širokopasovna omrežja gradijo na način, ki omogoča njihovo skupno uporabo. Trenutni Zakon o elektronskih komunikacijah (ZEKom-1), s katerim je že bila implementirana Direktiva 2014/61/EU o ukrepih za znižanje stroškov za postavitve elektronskih komunikacijskih omrežij visokih hitrosti, predvideva obveznost dopustitve skupne uporabe fizične infrastrukture, pri čemer pa v praksi zakonska določila operaterjev omrežja ne zavezujejo, da komunikacijsko infrastrukturo tudi dejansko gradijo na način, ki bo omogočal skupno uporabo. Z izjemo infrastrukture, katere gradnja je sofinancirana z javnimi sredstvi, tako v praksi operaterji omrežje lahko gradijo na način, da skupna uporaba alternativnih operaterjev zaradi pomanjkanja ustreznega prostora v prihodnosti ne bo mogoča. Kot potencialno rešitev opisane problematike smo po vzoru zakonodaje, ki ureja gradnjo omrežij z javnimi sredstvi, za dopolnitev osnutka ZEKom-2 v poglavje Gradnja omrežij in pripadajoče infrastrukture predlagali vključitev nove določbe, ki bo graditelje omrežja

T-2, d. o. o.

Verovškova ulica 64A • SI-1000 Ljubljana

T 064 064 064

F info@t-2.com W www.t-2.net

zavezovala, da za namene skupne uporabe novo zgrajena ter rekonstruirana fizična infrastruktura omogoča uvlečenje komunikacijskih vodov za vzpostavitev konkurenčnih fiksnih zelo visoko zmogljivih elektronskih komunikacijskih omrežij s strani vsaj dveh operaterjev. Na takšen način se bo omogočilo ugodnejše pogoje in hitrejšo gradnjo konkurenčnih širokopasovnih omrežij, s tem pa vsaj minimalni nivo infrastrukturne konkurence. Iz preteklih javno dostopnih osnutkov ZEKom-2 je razvidno, da predlagatelji zakona pripomb niso upoštevali, zato apeliramo, da se predlog vključi v nov osnutek ZEKom-2.

Varovalni pas

Osnutek Načrta v okviru sprejema nove zakonodaje (ZEKom-2) omenja tudi opredelitev varovalnega pasu sistemov elektronskih komunikacij, pri čemer ni pojasnjeno, na kakšen način bo vključitev varovalnega pasu v ZEKom-2 prispevala k oziroma spodbujala gigabitno povezljivost. V okviru javnega posvetovanja o osnutku ZEKom-2 smo opozorili na nevarnost, ki ga predstavlja postavitve preširoko definirane varovalnega pasu. Namen določitve širine varovalnega pasu je predvsem zaščita obstoječe infrastrukture. Pri tem je pomembno, da je zakonsko določen varovalni pas omejen na najmanjšo možno mero, ki še zagotavlja uresničitev namena, za katerega je določen, ter na način, da so posegi v lastninsko pravico lastnikov nepremičnin kar se le da majhni. V primeru telekomunikacijskih vodov je ustrezen varovalni pas za linijski objekt 0,5 metra na vsako stran od linijskega voda. Zmanjšanje prvotno predlagane širine varovalnega pasu, t.j. 3 metre na vsako stran linijskega voda, bo omogočilo hitrejšo in učinkovitejšo gradnjo novih visoko zmogljivih elektronskih komunikacijskih omrežij, saj se bodo administrativne ovire pri gradnji novega omrežja zmanjšale. Poleg tega bi imeli lastniki obstoječe telekomunikacijske infrastrukture ob predlagani spremembi manj možnosti za oviranje gradnje novih omrežij, kaj bi pozitivno vplivalo na gradnjo konkurenčne gigabitne infrastrukture in infrastrukturno konkurenco kot tako.

Upoštevajoč vse navedeno predlagamo, da se zgoraj predstavljene predloge in pomisleke pri pripravi Načrta upošteva v največji možni meri, pri čemer pričakujemo, da bodo ukrepi za doseg v Načrtu zadanih ciljev za razvoj gigabitne infrastrukture in povezljivosti določeni kar se le da premišljeno, pri čemer bodo v ozir vzete tako kratkoročne kot tudi dolgoročne posledice, ki jih bodo sprejeti ukrepi imeli na infrastrukturno konkurenco in z njo povezano konkurenco na maloprodajnem trgu elektronskih komunikacijskih storitev.

S spoštovanjem

Miroslav Štravs,
Svetovalec za regulativo, varnost in
strateške naloge